

Хоменко Д. М.
студентка 6-го курсу
механіко-машинобудівного інституту НТУУ «КПІ»
Науковий керівник
Золоєва А.О., асистент,
механіко-машинобудівний інститут НТУУ «КПІ»

ЗВ'ЯЗОК ОСВІТИ, НАУКИ ТА БІЗНЕСУ ЯК ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Одна з основних цілей створення об'єктів інтелектуальної власності (ОІВ) - матеріальна, тобто отримання прибутку за рахунок використання ОІВ у власному виробництві, внесення у статутний капітал підприємства, продажу чи передачі прав на їх використання іншим юридичним чи фізичним особам та ін.

Одними із основних осередків створення ОІВ є науково-дослідні інститути, навчально-наукові інститути та інші наукові та освітні заклади. Але ці заклади далекі від питань комерціалізації. Так само, як бізнес - компанії далекі від новітніх досягнень науки. Виникає проблема з обох сторін - науковців у знаходженні покупця своїх розробок або партнерів для успішного виробництва, а представників бізнесу - у знаходженні необхідних для власного розвитку розробок і новітніх технологій.

Ця проблема є досить актуальною і її вирішенням займаються у всьому світі, створюючи різноманітні організації, які виступають посередником між наукою і бізнесом. А саме інноваційно-технологічні структури, які можуть реалізовуватись у вигляді технопарків, наукових парків, технополісів та бізнес-інкубаторів. Саме завдяки таким організаціям, які надають матеріальну (оренда площ, надання матеріально-технічної бази, забезпечення необхідним обладнанням та ін.) та консультативну (надання фахових консультацій з питань економіки, права та ін.) допомогу, досягається зв'язок освіти, науки та бізнесу,

Найпоширенішою та найстарішою інноваційною структурою є технологічний парк. Об'єднання взаємних інтересів розробників і споживачів інновацій зумовило бурхливе зростання їх кількості в провідних країнах світу таких як США, Великобританія, Німеччина, Японія, Китай.

Технологічний парк (технопарк) - юридична особа або група юридичних осіб (далі - учасники технологічного парку), що діють відповідно до договору про спільну діяльність без створення юридичної особи та без об'єднання вкладів з метою створення організаційних засад виконання проектів технологічних парків з виробничого впровадження наукоємних розробок, високих технологій та забезпечення промислового випуску конкурентоспроможної на світовому ринку продукції [1].

Перший у світі технопарк «Кремнієва долина» у США створено на початку 50-х років для комерціалізації розробок Стенфордського університету (Каліфорнія) з метою покращення фінансового положення університету та вирішення питання відтоку молодих спеціалістів. «Кремнієва долина», що є фактично науково-промисловою агломерацією, нині — найбільший у світі технопарк: тут у науково-виробничій сфері зайнято понад 2, 5 млн. працівників.

Загалом на сьогоднішній день у світі функціонує понад 2 тисячі технопарків і бізнес-інкубаторів. Найбільшу їх кількість сконцентровано у США, Китаї, Російській Федерації, Великій Британії, Німеччині, Японії та Франції [2, с.53].

В Україні ж ситуація досить неоднозначна. В 1999 році Верховною Радою України був прийнятий Закон «Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків», а в 2009 році Закон «Про наукові парки».

На початку 2000-их, завдяки прийнятому Закону, який надавав певні пільги, були створені перші технопарки в Україні - «Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона» (м. Київ) та «Інститут монокристалів» (м. Харків), а за ними і «Напівпровідникові технології і матеріали, оптоелектроніка та сенсорна техніка» (м. Київ) та «Вуглемаш» (м. Донецьк)

На сьогодні в регіонах України зокрема функціонує 16 технопарків, 20 інноваційних центрів, 24 інноваційні бізнес інкубатора, 14 центрів комерціалізації інтелектуальної власності, 15 центрів науко-технічної і економічної інформації. За даними, зафіксованими у

відомчій статистичній звітності Міністерства освіти і науки України видно, що не всі 16 змогли організувати свою діяльність. Реальні показники діяльності можуть показати менше половини з них.

На сьогоднішній день, коли світова економіка від постіндустріальної перетворюється на інноваційну, для України особливо важливо активізувати всі наукові потужності. Частка інтелектуального капіталу США складає близько 76%, у країнах Західної Європи в межах 62-73%, в Російській Федерації менше 40%, а в Україні лише 25%.

В інноваційній економіці головна роль належить вартості, що створюється знаннями, а інтелектуальна власність перетворюється на найважливіший товар. Право інтелектуальної власності, існуючи в нерозривній єдності з економічними відносинами, є механізмом забезпечення власників можливістю використовувати інтелектуальну власність і як товар, і як капітал.

Україні необхідно використовувати досвід провідних країн світу у розбудові власної інноваційної системи розвитку. Теоретичні засади законодавчої бази в нас відповідають основним міжнародним вимогам. Наразі необхідно працювати над тим, щоб усі законодавчі та нормативно-правові акти реалізовувалися на практиці.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» (<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/991-14>)
2. Волков О.І., Денисенко М.П., Гречан А.П. та ін. Економіка та організація інноваційної діяльності Підручник (третє видання). – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 662 с.